

MA diszciplináris képzés – záróvizsga témakörök

TÖRZSKÉPZÉS

1. A magyar irodalomtudomány történeti és elméleti hagyományai európai kontextusban

A magyar kritika évszázadai, I–II, szerk. Csetri Lajos, Tarnai Andor, al., Budapest, Szépirodalmi, 1981.

Tarnai Andor, "A magyar nyelvet írni kezdik": Irodalmi gondolkodás a középkori Magyarországon, Budapest, Akadémiai, 1984.

Bartók István, "Sokkal magyarabbul szólhatnánk és írhatnánk": irodalmi gondolkodás Magyarországon 1630-1700 között, Budapest, Akadémiai—Universitas, 1998.

Dávidházi Péter, Egy nemzeti tudomány születése: Toldy Ferenc és a magyar irodalomtörténet, Budapest, Universitas, 2004.

S. Varga Pál, A nemzeti költészet csarnokai, Budapest, Balassi, 2005.

2. Korszak- és diskurzusformációk az irodalomtudományban

Kánon és olvasás. Kultúra és közvetítés, szerk. Bengi László, Sz. Molnár Szilvia, Budapest, FISZ, 2003.

Hansági Ágnes: Klasszikus – korszak – kánon, Budapest, Akadémiai, 2003.

Kulcsár Szabó Ernő: Történetiség – megértés – irodalom, Budapest, Universitas, 1995

Paul Ricoeur: Emlékezet – felejtés – történelem, in Narratívák, 3., szerk. Thomka Beáta, Bp, Kijárat, 1999.

Irodalmi kánon és kanonizáció, szerk. Rohonyi Zoltán, Budapest, Osiris, Láthatatlan Kollégium, 2001.

3. Az irodalomtudomány diszkurzív alakzatai (kánon, korszak, episztémé, paradigma)

Az irodalmi szöveg antropológiai horizontjai, szerk. Bednancics Gábor, Bengi László, Kulcsár Szabó Ernő, Szegedy-Maszák Mihály, Budapest, Osiris, 2000.

Kulcsár Szabó Ernő, Irodalom és hermeneutika, Budapest, Akadémiai, 2000.

Michel Foucault, A szavak és a dolgok: A társadalomtudományok archeológiája, Budapest, Osiris, 2000.

Hans Robert Jauss, Recepcióelmélet – esztétikai tapasztalat – irodalmi hermeneutika:

Irodalomelméleti tanulmányok, Budapest, Osiris, 1999.

4. Kritika és tanulmányírás

Umberto Eco: Hogyan írjunk szakdolgozatot?, Budapest, Gondolat, 1991.

Gyurgyák János: Szerzők és szerkesztők kézikönyve, Budapest, Osiris, 2005.

Margitay Tihamér: Az érvelés mestersége, Budapest, Typotex, 2004.

Szegedy-Maszák Mihály: "Minta a szőnyegen". A műértelmezés esélyei, Budapest, Balassi, 1995.

5. Papír alapú és digitális szöveggondozás

Bakonyi Géza: A hálózat használata a nyelv- és irodalomtudomány területén, NIIF Információs Füzetek, I. 12. 6. Bp., 1997. július.

Filológia és digitális barbárság. Az ELTE BIÖP Tanulmányi Napja előadásai és hozzászólásai, <http://magyar-irodalom.elte.hu/biop/barbar/>, 2007. november 15.

Horváth Iván: Magyarok Babelben, Szeged, JATEPress, 2000.

SZAKIRÁNYOK

ALKALMAZOTT IRODALOMTUDOMÁNY SZAKIRÁNY

1. Kiadói és szerkesztői, kiadványszerkesztési ismeretek

- Bart István: A könyvkiadás mestersége, Budapest, Osiris, 2005.
Énekes Ferenc: A kiadványszerkesztés, 1—4, Budapest, Novella, 2000—2004.
Gara Miklós: Nyomdaipari enciklopédia, Budapest, Osiris, 2002.
Gyurgyák János: Szerkesztők és szerzők kézikönyve, Budapest, Osiris, 1996.
Datus C. Smith: A könyvkiadás kézikönyve, Budapest, Akadémiai, 1995.

2. Kreatív írás és alkalmazott műfajok ismerete

- Richard Aczel: Hogyan írjunk esszét?, Budapest, Osiris, 2000.
Ferencz Győző: Gyakorlati verstan – verstani gyakorlatok, Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994.
Fritz Gesing: Kreatív írás: Mesterfogások íróknak, ford. Szalma Julianna, Miskolc, Z-Press, 2007.
Szabó G. Zoltán, Szörényi László: Kis magyar retorika, Bp., Tankönyvkiadó, 1998.

3. Kortárs irodalmi intézmények és irodalomszociológia

- Intézményesség és kulturális közvetítés, szerk. Bónus Tibor, Kelemen Pál, Molnár Gábor Tamás, Budapest, Ráció, 2005.
Pierre Bourdieu: A művészeti észlelés szociológiai elméletének elemei, in Művészetszociológia, szerk.: Józsa Péter, Bp., 1978, 175-200.
Pierre Bourdieu: Les regles de l'art - genese et structure du champ litteraire, Paris, Seuil, 1992 (angolul: Uő: The rules of art: genesis and structure of the literary field, Cambridge, Polity Press, 1996.
Bevezetés a régi magyarországi irodalom filológiájába, szerk. Hargittay Emil, Bp., Universitas, 2003, 485—495.

4. Pragmatikus stilisztika és a műfordítás elmélete és gyakorlata

- Bart István, Klaudy Kinga, Szöllősy Judit: Angol fordítóiskola: fordítás angolról magyarra, magyarról angolra, Bp., Corvina, 2003.
Klaudy Kinga: Nyelv és fordítás : válogatott fordítástudományi tanulmányok, Bp., Tinta, 2007.
Klaudy Kinga, Salánky Ágnes: Német-magyar fordítástechnika, Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.
Adamik Tamás, A. Jászó Anna, Aczél Petra: Retorika, Bp., Osiris, 2004.

5. Alkalmazott irodalomtudományi szakszeminárium

A tárgy jellegénél fogva nem tartalmazhat határozott szakirodalmi kereteket, az alábbi tételek példák:

- Adamik Tamás, A. Jászó Anna, Aczél Petra: Retorika, Bp., Osiris, 2004.
Lubomir Plesnik: A szöveg pragmatikája. Kalligram, 1995/5.
Ferencz Győző: Gyakorlati verstan – verstani gyakorlatok, Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994.
Intézményesség és kulturális közvetítés, szerk. Bónus Tibor, Kelemen Pál, Molnár Gábor Tamás, Budapest, Ráció, 2005.

IRODALOMTUDOMÁNY SZAKIRÁNY

1. Irodalom és medialitás, kulturális praxisok

Walter Benjamin: A műalkotás a technikai sokszorosíthatóság korszakában, in. Uő.: Kommentár és prófécia, Budapest, Gondolat, 1969, 301–334.

Történelem – kultúra – medialitás, szerk. KULCSÁR SZABÓ Ernő – SZIRÁK Péter, Budapest, Balassi, 2003.

KULCSÁR SZABÓ Ernő, Szöveg – medialitás – filológia, Budapest, Akadémiai, 2004, 50–71.

Mediális kultúrtechnikák – Filológiai Közlöny 2004/3-4.

2. Poétika és retorika; a szöveg- és diskurzuselemzés módjai

Arisztotelész: Poétika, Bp., Matúra, 1998.

Paul de Man: Az olvasás allegóriái, Bp., Magvető, 2006.

Thomka Beáta.: Beszél egy hang. Bp., Kijárat, 2001.

Roland Barthes: A régi retorika, in Az irodalom elméletei, III, szerk. Thomka Beáta, Pécs, Jelenkor, 1997, 91-112.

H. P. Abbott: The Cambridge Introduction to Narrative. Cambridge/New York, Cambridge UP, 2002.

3. Az irodalom- és kultúratudomány története és elmélete

A modern irodalomtudomány kialakulása. Szöveggyűjtemény, szerk. Bókay Antal – Vilcsek Béla, Osiris, Budapest, 1998.

Bókay Antal: Irodalomtudomány a modern és posztmodern korban, Budapest, Osiris, 2001.

Hans-Robert Jaus: Recepcióelmélet - esztétikai tapasztalat - irodalmi hermeneutika.

Irodalomelméleti tanulmányok, Bp., Osiris, 1997.

4. Irodalomtudományi irányzatok a hermeneutika után

Bókay Antal: Bevezetés az irodalomtudományba, Budapest, Osiris, 2006.

Helikon, 1994/1-2 (Az amerikai dekonstrukció)

Helikon, 1994/4 (Feminista nézőpont az irodalomtudományban)

Helikon, 1996/1-2 (Intertextualitás)

Helikon, 1996/4 (A posztkoloniális művelődésemélet)

Helikon, 1998/1-2 (Az újhistorizmus)

Helikon, 1999/4 (Kulturális antropológia és irodalomtudomány)

Helikon, 2005/1-2. (A kritikai kultúrakutatás)

5. Az interpretáció elmélete és gyakorlata

Szöveg és interpretáció, szerk. Bacsó Béla, Bp., Cserépfalvi, 1991.

Roland Barthes: A szöveg öröme. Bp., Osiris, 1996.

Hans-Georg Gadamer: Igazság és módszer, Bp., Osiris, 2004.

Clifford Geertz: Az értelmezés hatalma, Bp., Osiris, 1994.

Jean Grondin: Bevezetés a filozófiai hermeneutikába, Bp., Osiris, 1992.

KLASSZIKUS MAGYAR IRODALOM SZAKIRÁNY

1. Propedeutika: kritikátörténet, textológia

Historia Litteraria a XVIII. században, szerk. Csörsz Rumen István, Hegedűs Béla, Tüskés Gábor, Budapest, Universitas, 2006.

Bessenyei György: Tariménes utazása, kiad., tan. Nagy Imre, Bp., Balassi, 1999.

Irodalmi kánon és kanonizáció, szerk., tan. Rohonyi Zoltán, Bp., Osiris—Láthatatlan Kollégium, 2001.

Dávidházi Péter: Egy nemzeti tudomány születése: Toldy Ferenc és a magyar irodalomtörténet, Bp., Akadémiai – Universitas, 2004.

Martin L. West: Szövegkritika és szövegkiadás, Budapest, Typotex, 1999.

2. Műfaj- és eszmetörténet, hatástörténet

A magyar irodalom történetei, főszerk. Szegedy-Maszák Mihály, II. 1800—1919-ig, szerk. Szegedy-Maszák Mihály, Veres András, Bp., Gondolat, 2007.

Bíró Ferenc: A felvilágosodás korának magyar irodalma, Bp., Balassi, 1994.

Imre László: Műfajok létformája XIX. századi epikánkban, Debrecen, Kossuth, 1996.

Mit jelent a suttogásod? A romantika: eszmék, világkép, poétika, szerk. Merényi Annamária, Nagy Imre, Pécs, Pro Pannonia, 2002.

Rohonyi Zoltán: A romantikus korszakküszöb, Bp., Janus/Osiris, 2002.

3. Szövegolvasás, interpretáció

A magyar irodalom történetei, főszerk. Szegedy-Maszák Mihály, II. 1800—1919-ig, szerk. Szegedy-Maszák Mihály, Veres András, Bp., Gondolat, 2007.

Miért szép?, A magyar líra Csokonaitól Petőfiig, szerk. Mezei Márta és Kulin Ferenc, Gondolat, Bp., 1975.

Nagy Imre: Ágistól Bánkig: A dramaturgia nyelve és a nyelv dramaturgiája, Pécs, Pro Pannonia, 2001.

Szörényi László: "Multaddal valamit kezdeni": Tanulmányok, Bp., Magvető, 1989.

4. Az irodalom medialitása, társművészetek

Az olvasás kultúrtörténete a nyugati világban, szerk. Guglielmo Cavallo, Roger Chartier, Budapest, Balassi, 2000.

Paul Oskar Kristeller: The Modern System of Arts: A Study in the History of Aesthetics, II, Journal of the History of Ideas, 13(1952), 17—46.

Magyar színháztörténet 1790–1783, szerk. Kerényi Ferenc, Bp., Akadémiai, 1990.

Magyar művelődéstörténet, szerk. Kósa László, Osiris, Bp., 1998.

Magyar zenetörténet, <http://www.magyarzenetortenet.hu>, 2007. 12. 15

MODERN MAGYAR IRODALOM SZAKIRÁNY

1. Propedeutika: kritikátörténet, textológia

Kelevéz Ágnes: A keletkező szöveg esztétikája, Bp., Argumentum, 1998.

Horváth Iván: Magyarok Bábelben, Szeged, JATEPress, 2000.

Kappanyos András szerk.: "Hipertext", Helikon Irodalomtudományi Szemle, 2004/3.

G. H. Hartman: "Az irodalmi kommentár mint irodalom", in Dobos István szerk.: Bevezetés az irodalomelméletbe: Szöveggyűjtemény, Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 1995. 287-304.

Kulcsár Szabó Ernő: Szöveg – medialitás – filológia, Bp., Akadémiai, 2004.

2. Műfaj- és eszmetörténet, hatástörténet

Németh G. Béla: Századutóról, századelőről, Bp., Magvető 1985

Wolfgang Iser: Az értelmezés világa, Bp., Gondolat, 2004.

Viktor Žmegač: Der europäische Roman, Tübingen, Niemeyer, 1991.

Az irodalom elméletei, 1-5., szerk. Thomka Beáta, Pécs, Jelenkor, 1996-1997.

Narratívák, 1-6, szerk. Thomka Beáta, Budapest, Kijárat, 1998-2007.

3. Szövegolvasás, interpretáció

A modern irodalomtudomány kialakulása, szerk. Bókay Antal, Vilcsek Béla, Bp., Osiris, 1998.

A posztmodern irodalomtudomány kialakulása, szerk. Bókay Antal, al., Bp., Osiris, 2002.

Az irodalom elméletei, 1-5., szerk. Thomka Beáta, Pécs, Jelenkor, 1996-1997.

Szöveg és interpretáció, szerk. Bacsó Béla, Bp., Cserépfalvi, 1991.

Dobos István: Alaktan és értelmezéstörténet, Debrecen, Kossuth, 1995.

4. Az irodalom medialitása, társművészetek

Az olvasás kultúrtörténete a nyugati világban, szerk. Guglielmo Cavallo, Roger Chartier, Budapest, Balassi, 2000.

Bécsy Tamás, A színháték lételméletéről, Dialóg-Campus, 1997.

Magyar művelődéstörténet, szerk. Kósa László, Osiris, Bp., 1998.

Történelem – kultúra – medialitás, szerk. Kulcsár Szabó Ernő, Szirák Péter, Budapest, Balassi, 2003.

ÖSSZEHASONLÍTÓ IRODALOM- ÉS KULTÚRATUDOMÁNY SZAKIRÁNY

1. Irodalom és társművészetek

Kép - fenomen - valóság, szerk. Bacsó Béla, Bp., Kijárat, 1997.

Patrice Pavis: Előadáselemzés, Bp., Balassi, 1996.

Szegedy-Maszák Mihály: Az értelmezés történetisége, Pécs, Pro Pannonia, 2006.

Film, filozófia, tudomány, Passim (2005/2).

2. A kultúra intézményei és regiszterei

Az irodalmi kultusz kutatás kézikönyve, szerk. Takáts József, Bp., Kijárat, 2003.

Az irodalmi szöveg antropológiai horizontjai, szerk. Kulcsár Szabó Ernő- Szegedy-Maszák Mihály, Bp., Osiris, 2000.

A kultúra szociológiája, szerk. Wessely Anna, Bp., Osiris, 1998.

Kulturális örökség - társadalmi képzelet. Szerk. György Péter, Kiss Barbara, Monok István, Bp., OSZK, al., 2005.

3. Nyelv, szöveg, irodalom

Wayne C. Booth: The Rhetoric of Fiction. Chicago, University of Chicago Press, 1961.

Hang és szöveg, szerk. Bednánics Gábor, al., Bp., Osiris, 2003.

Paul De Man: Az olvasás allegóriái: figurális nyelv Rousseau, Nietzsche, Rilke és Proust műveiben, ford. Fogarasi György, Budapest, Magvető, 2006.

Paul Ricoeur: Az élő metafora, ford. Földes Györgyi, Budapest, Osiris, 2006.

Thomka Beáta: Narratívák, 1-5, Bp., Kijárat, 1998-2001.

4. Komparatiztika

Fogarasi György, Müllner András: Rátévedések – a romantikában, a neoavantgárdban és más területeken, Szeged: Ictus, 1998.

Hanus Erzsébet: La littérature hongroise en France au dix-neuvième siècle, Paris—Pécs, 1996.

A kultúraköziség dilemmái: interkulturális tanulmányok Vajda György Mihály 85. születésnapjának megünneplésére, szerk. Fried István, Kürtösi Katalin. Szeged, SZTE Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszék, 1999.

A perifériáról – a centrum. Világirodalmi áramlás a 20. század középső évtizedeitől 1 (2003) Pécs: Pécsi Tudományegyetem, 163 p. Szerk. V. Gilbert Edit.

A perifériáról – a centrum. Világirodalmi áramlás a 20. század középső évtizedeitől 2 (2004). Pécs: Pro Pannonia Kiadó és Modern Irodalomtörténeti és Irodalomelméleti Tanszék, 153 p. Szerk. V. Gilbert Edit.

A perifériáról – a centrum. Világirodalmi áramlás a 20. század középső évtizedeitől 3. From Periphery – To Centre (2006). Pécs: Pro Pannonia Kiadó és Modern Irodalomtörténeti és Irodalomelméleti Tanszék, 307 p. Szerk. V. Gilbert Edit.

A perifériáról – a centrum. Világirodalmi áramlás a 20. század középső évtizedeitől 4. From Periphery to Centre. Trends in World Literature from the Middle Decades of the Twentieth Century to the Present (2014). Szerk. V. Gilbert Edit, megjelenik a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának kiadásában.

Szegedy-Maszák Mihály: Literary canons: National and International, Bp., Akadémiai, 2001.

RÉGI MAGYARORSZÁGI IRODALOM SZAKIRÁNY

1. Propedeutika: kritikátörténet, textológia

Bevezetés a régi magyarországi irodalom filológiájába, szerk. Hargittay Emil, Bp., Universitas Könyvkiadó, 2003.

Madas Edit, Monok István: A könyvkultúra Magyarországon a kezdetektől 1730-ig, Bp., Balassi, 1998.
Répertoire de la poésie hongroise ancienne. Manuel de correction d'erreurs dans la base de données, I-II, Paris, Éditions du Nouvel Objet, 1992 [1993], illetve <http://magyar-irodalom.elte.hu/repertorium/>, 2007. 12. 30.

Martin L. West: Szövegkritika és szövegkiadás, Budapest, Typotex, 1999.

2. Műfaj- és eszmetörténet, hatástörténet

A magyar irodalom történetei, főszerk. Szegedy-Maszák Mihály, I. A kezdetektől 1800-ig, szerk. Jankovits László, Orlovszky Géza, Bp., Gondolat, 2007.

Jankovits László: Accessus ad Janum : a műértelmezés hagyományai Janus Pannonius költészetében, Bp., Balassi, 2002.

Kecskeméti Gábor, Prédikáció, retorika, irodalomtörténet, Bp., Universitas, 1998.

Zemplényi Ferenc, Az európai udvari kultúra és a magyar irodalom, Bp., Universitas, 1998.

3. Szövegolvasás, interpretáció

A magyar irodalom történetei, főszerk. Szegedy-Maszák Mihály, I. A kezdetektől 1800-ig, szerk. Jankovits László, Orlovszky Géza, Bp., Gondolat, 2007.

A magyar költészet műfajai és formatípusai a 17. században, szerk. Ötvös Péter, Pap Balázs, Szilasi László, Vadai István, Szeged, SZTE Régi Magyar Irodalmi Tanszék, 2005.

Jankovits László: Accessus ad Janum: A műértelmezés hagyományai Janus Pannonius költészetében, Bp., Balassi, 2002 (Humanizmus és reformáció, 27).

A régi magyar vers, szerk. Komlós Tibor, Bp., Akadémiai, 1979

Német forrásszöveg olvasási gyakorlatok, I–II, összeállította: Bariska István és Somkúti Éva, Bp., Új Magyar Központi Levéltár, 1984.

4. Az irodalom medialitása, társművészetek

Az olvasás kultúrtörténete a nyugati világban, szerk. Guglielmo Cavallo, Roger Chartier, Budapest, Balassi, 2000.

Galavics Géza, Marosi Ernő, Mikó Árpád, Wehli Tünde: Magyar művészet a kezdetektől 1800-ig, Bp., Corvina, 2001.

Knapp Éva: Irodalmi emblematika Magyarországon a XVI–XVIII. században, Bp., Universitas, 2003.

Paul Oskar Kristeller: The Modern System of Arts: A Study in the History of Aesthetics, I, Journal of the History of Ideas, 12(1951), 496—527.

Magyarország zenetörténete, 1—2, szerk. szerk. Rajeczky Benjamin (1), Bárdos Kornél (2), Bp., Akadémiai, 1988—1990.

SZÍNHÁZTUDOMÁNY SZAKIRÁNY

1. Dráma- és színházelmélet

- A Theatron című színháztudományi periodika tematikus számai
Bécsy Tamás: A színjáték lételméletéről. Bp. – Pécs, Dialóg Campus, 1997.
Carlson, Marvin: A színpadtól a színpadig, Szeged, Americana, 2014.
Patrice Pavis: Színházi szótár. Bp., L'Harmattan, 2006.
Peter Szondi: A modern dráma elmélete. Bp., Osiris, 2001.

2. Szakmai törzsanyag

- Artaud, Antonin, A könyörtelen színház, szerk. Vinkó József, ford. Betlen János.. Budapest, Gondolat, 1985.
Jákfalvi Magdolna, Alak – figura – perszonázs, Budapest, OSZMI, 2001.
Jákfalvi Magdolna, Avantgárd-színház-politika, Budapest, Balassi Kiadó, 2006.
Kékesi Kun Árpád, Tükörképek lázadása, A dráma és a színház retorikája az ezredvégen, Budapest, Kijárat, 1998.
P. Müller Péter, Test és teatralitás, Budapest, Balassi, 2009.
Rosner Krisztina: A színészi jelenlét és a csend dramatikusan-teátrális játéka, Budapest, L'Harmattan, 2012.
Schuller Gabriella, Tükörképprombolók, Veszprém, Theatron Könyvek, 2006.

3. Dráma- és színháztörténet

- Arisztotelész: Poétika, Bp., Matúra, 1998.
Hegel: Esztétika III. Bp., Akadémiai, 1974.
Fischer-Lichte, Erika: A dráma története. Pécs, Jelenkor, 2001.
Hegel: Esztétika III. Bp., Akadémiai, 1974.
Imre Zoltán (szerk.): Alternatív színháztörténet. Balassi, Bp.,

4. Dráma- és előadáselemzés

- Kékesi Kun Árpád: A rendezés színháza. Bp., Osiris, 2007.
Kiss Gabriella: (Ön)kritikus állapot. Az előadáselemzés szemiotikai módszerének vizsgálata. Orpheusz – Veszprémi Egyetemi Kiadó, Bp. – Veszprém, 2001.
Jacqueline Martin – Willmar Sauter: Understanding Theatre. Performance Analysis in Theory and Practice, Stockholm, 1995.
Patrice Pavis: Előadáselemzés. Balassi Kiadó, Bp., 2003.
J. L. Styan: Modern Drama in Theory and Practice I-III. Cambridge University Press, Cambridge, 1981.